

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001414

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Юлія Ігорівна

2. Yulia I. Voiko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина

Дата захисту: 04-07-2023

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.600.065

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Клініко-лабораторна характеристика ВІЛ-асоційованих уражень центральної нервової системи з урахуванням навантаження ВІЛ у крові та спинномозковій рідині
2. Clinical and laboratory characteristics of HIV-associated lesions of the central nervous system taking into account the HIV load in blood and cerebrospinal fluid

Реферат:

1. Виявлена психічна патологія залежить від преморбідного фону і впливу ВІЛ-інфекції. Зокрема у преморбідних психічно гармонійних осіб після отримання інформації про інфікування ВІЛ формувалися невротичні та афектні розлади. Частота розладів зрілої особистості обумовлюється несприятливими мікросоціальними факторами в дитячо-підлітково-юнацькому віці та патологічним розвитком особистості після інфікування ВІЛом. Вплив ВІЛ-інфекції на психічне здоров'я пацієнтів проявлявся в достовірно частішому „нашаруванні” органічних, невротичних, афектних порушень на наявні розлади особистості. Аналіз результатів дослідження вищих коркових функцій та емоційної сфери виявив наступне: 1) при ВІЛ-інфекції усі сфери вищої коркової діяльності зазнають суттєвих змін; 2) найзначніші зміни відзначаються у сфері пам'яті, уваги, зоровому, соматосенсорному, слуховому гнозисі, динамічному праксисі, здатності писати, читати, рахувати, а також в інтелекті; 3) у сфері уваги виявляються зміни в контрольній групі і значні

порушення в досліджуваній групі; 4) мінімальні зміни в контрольній групі представлені у сферах: мови, читання, письма, інтелекту, динамічного праксису та слухового гнозису; 5) зміни емоційної сфери доводять значущість емоційного чинника у досліджуваній групі (переважне запам'ятовування емоційних слів), а також зниження когнітивних здатностей при III-IV клінічних стадіях ВІЛ-інфекції (зниження запам'ятовування емоційних і нейтральних слів). Встановили, що у III-IV клінічних стадіях ВІЛ інфекції більшість пацієнтів перебувала у стані субдепресії, що супроводжувалася високим рівнем тривожності (порівняно з умовно здоровими особами $P < 0,001$). Наукова новизна одержаних результатів. Уперше в проспективному когортному дослідженні на репрезентативній вибірці встановлено рівень навантаження ВІЛ у зразках спинномозкової рідини. Виявлені раніше невідомі особливості (співвідношення навантаження ВІЛ у крові і спинно-мозковій рідині залежно від антиретровірусної терапії), що характеризують кількісні відмінності ВІЛ у двох біологічних рідинах інфікованого організму. Визначено рівень навантаження ВІЛ у спинно-мозковій рідині залежно від наявності чи відсутності клінічних ознак ураження ЦНС. Підтверджено, що кількість ВІЛ у спинно-мозковій рідині може свідчити про рівень вірогідності наявності ВІЛ-асоційованого ураження ЦНС. Виявлені раніше невідомі особливості патогенезу ураження ЦНС при ВІЛ-інфекції, а також реплікації ВІЛ в інфікованому організмі. Практичне значення одержаних результатів. Обґрунтована можливість і доцільність застосування молекулярно-біологічних досліджень зразків ліквору для діагностики ВІЛ-обумовлених уражень ЦНС. Виявлені закономірності дозволили виробити оцінку діагностичної ефективності визначення рівня вірусного навантаження у СМР. Результати дослідження можуть бути показанням до визначення профілю фармакорезистентності ВІЛ у СМР, якщо виявлена відсутність супресії ВІЛ у зразку СМР через 6 міс. після початку терапії. Отримані дані можуть бути використані для лабораторної діагностики ВІЛ-асоційованих уражень ЦНС і моніторингу ефективності терапії ВІЛ-інфекції.

2. The identified mental pathology depends on the premorbid condition and the impact of HIV infection. In particular, neurotic and affective disorders were formed in premorbid mentally harmonious individuals after receiving information about HIV infection. The frequency of mature personality disorders is determined by unfavorable microsocial factors in childhood, adolescence and youth and pathological personality development after HIV infection. The impact of HIV infection on the patients mental health was manifested in significantly more frequent layering of organic, neurotic, affective disorders on existing personality disorders. The analysis of the results of the study of higher cortical functions and the emotional sphere revealed the following: 1) all areas of higher cortical activity undergo significant changes in HIV infection 2) the most significant changes are noted in the field of memory, attention, visual, somatosensory, auditory gnosis, dynamic praxis, the ability to write, read, count and also in intelligence 3) in the field of attention, changes are detected in the control group and significant violations in the research group 4) minimal changes in the control group are presented in the following areas: language, reading, writing, intelligence, dynamic praxis and auditory gnosis 5) changes in the emotional sphere prove the importance of the emotional factor in the studied group (predominant memorization of emotional words), as well as a decrease of cognitive abilities in HIV clinical stages of HIV infection (decrease of memorization of emotional and neutral words). It was established that in the HIV clinical stages of HIV infection, the majority of patients were in a state of subdepression, which was accompanied by a high level of anxiety (compared to conditionally healthy individuals $P < 0.001$). Scientific novelty of the obtained results. The level of HIV load in cerebrospinal fluid samples was determined in a prospective cohort study on a representative sample for the first time. Previously unknown features were revealed (the ratio of HIV load in blood and cerebrospinal fluid depending on antiretroviral therapy), characterizing the quantitative differences of HIV in two biological fluids of an infected organism. The level of HIV load in cerebrospinal fluid was determined depending on the presence or absence of clinical signs of CNS damage. It has been confirmed that the amount of HIV in the cerebrospinal fluid can indicate the level of probability of the presence of HIV-associated damage to the central nervous system. Previously unknown features of the pathogenesis of CNS damage in HIV infection, as well as HIV replication in the infected body, were revealed. Practical significance of the obtained results. The justified possibility and expediency of using molecular biological studies of cerebrospinal fluid samples for the diagnosis of HIV-induced lesions of the central nervous system. The revealed regularities made it possible to develop an assessment of the diagnostic

effectiveness of determining the level of viral load in CSF. The results of the study can be an indication for determining the profile of HIV pharmacoresistance in CSF, if the absence of HIV suppression in the sample of CSF is detected in a 6 months after starting therapy. The obtained data can be used for laboratory diagnosis of HIV-associated lesions of the central nervous system and monitoring of the effectiveness of HIV therapy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Москалюк ВД, Бойко ЮІ, Рандюк ЮО, Андрущак МО. Клінічні прояви ВІЛ-асоційованого ураження центральної нервової системи та вплив на них антиретровірусної терапії. Інфекційні хвороби. 2020;2:73-83.
- Москалюк ВД, Бойко ЮІ, Рандюк ЮО, Баланюк ІВ. Когнітивні порушення при ВІЛ-інфекції. Інфекційні хвороби. 2020;3:36-43.
- Москалюк ВД, Бойко ЮІ. Навантаження ВІЛ у крові та лікворі при ВІЛ-асоційованих неврологічних порушеннях. Медична наука України. 2022;18(3):22-8.
- Бойко ЮІ. Пограничні нервово- психічні розлади. Інфекційні хвороби. 2022; 1:52-60.
- Boiko YI, Moskaliuk VD, Randuk YO, Balaniuk IV, Rudan IV, Kolotylo TR, et al. The capacity of HIV in the blood and the cerebrospinal fluid depending on antiretroviral drugs. Journal of Medicine and Life. 2022;15(5):620-24.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалюк Василь Деонізієвич
2. Vasyl Moskaliuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4104-8153

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрейчин Михавло Антонович

2. Mukhaylo Andreychyn

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Катерина Юріївна

2. Kateryna Lytvyn

Кваліфікація: д. мед. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4936-5612

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грижак Ігор Гнатович

2. Ihor H. Hryzhak

Кваліфікація: д. мед. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5131-0223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тодоріко Лілія Дмитрівна

2. Liliia Todoriko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0117-6513

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пашковський Валерій Мелетійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пашковський Валерій Мелетійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Доманчук Тетяна Іллівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна